

STĽPČEK

Bol voľný deň, ôsmy máj, deň ako stvorený na návštevu priateľov. Aj ja som na nich čakala. Dávno nevidení manželia z Čiech, ktorí si prišli vychutnať bohatú ponuku termálnych kúpeľov na južnom Slovensku, si nenechali ujsť ani naše mesto, a preto náš spoločný program začal prechádzkou po pešej zóne. Debatovali sme o všeličom možnom, veď to poznáte. Aké však bolo moje prekvapenie, keď sa ma priateľ zrazu opýtal, či pôjdeme aj okolo budovy Výskumného ústavu živočišnej výroby. Ostala som pať. Nevedela som si vôbec dať dokopy, čo má spoločného s týmto pracoviskom? Nie je poľnohospodár, ani nijaký chovateľ... celý život sa zaoberá autami. Vysvetlenie prišlo vzápätí. Mój hosť hľadal starú historickú budovu ústavu, ktorá stála ešte začiatkom 70. rokov v centre mesta, tam, kde dnes Divadlo Andreja Bagara. Prečo?

Písal sa august roku 1968 a on sa ako chlapec s rodičmi autom vracal z dovolenky na Balatone do rodného Liberca. Nebolo to však vôbec jednoduché. Pamätníci to dosvedčia. Niektorí poradili ísť cez Nitru. No keď sa komplikácie hrnú, nemajú konca-kraja. V aute chlapec s vysokou horúčkou, v meste štrajk. Všetko zavreté, odstavené. Matka zúfalo hľadá pomoc. A nachádza ju... v spomínanom výskumnom ústave. Jeho zamestnanci poskytnú všetko, čo treba, nielen teplý čaj a občerstvenie, ale hlavne to ľudské porozumenie, ktoré nevyprchalo ani po... koľkých vlastne rokoch? A o tom, že to bol zážitok naozaj silný, svedčí aj spomienka môjho hosťa. Živá ako fotografia. Lepšie povedané starý film, s podrobným opisom ulice, kde sa ich auto vtedy zastavilo. Zmizla už tá stará ulica, výskumák sa odsťahoval na perifériu mesta, ale dobrý džin vypustený z ľudskej spolupatričnosti dodnes nevyprchal.

K. POTOKOVÁ

Zasadala Vedecká rada SPU

Na svojom zasadnutí konanom 4. mája väčšinou hlasov súhlasila s menovaním doc. Ing. Jána Tomáša, CSc., za profesora v študijnom odbore Spracovanie poľnohospodárskych produktov. Schválila správu o výsledkoch vedeckovo-výskumnej činnosti na SPU v Nitre za rok 2005 bez zásadných pripomienok, s námetmi na ďalší rozvoj vedy a výskumu na SPU. Vzala na vedomie informáciu predsedu VR o stanovisku per rollam členov VR k návrhu na voľbu kandidáta, prof. J. Bullu, za člena Slovenskej komisie pre vedecké hodnoty MŠ SR, pričom na základe súhlasného stanoviska väčšiny členov VR bol návrh zaslaný na MŠ SR na ďalšie pokračovanie. Vedecká rada vyjadrila jedomyseľný súhlas s predloženými personálnymi návrhmi na doplnenie členov Akreditačnej komisie Vlády SR. Odznelo aj vyjadrenie o úspešnej činnosti vedeckej rady za uplynulé sedemročné funkčné obdobie a poďakovanie za prácu jej predsedovi, prof. I. Okenkovi. Rektor v odpovedi povedal, že umiestnenie univerzity v rámci akreditácií, ako aj hodnotenia agentúrou ARRA sú zásluhou všetkých výskumných pracovníkov SPU a vyjadril nádej, že nový predseda VR aj vedenie univerzity nadviažu na dosiahnuté výsledky a budú pokračovať v pozitívnych trendoch.

-r-

Disco do rána! Tak znel slogan na plagátoch BAŽANT MAJÁLESU. O perfektnú atmosféru zábavových skupín sa starali známe aj menej známe hudobné skupiny a nechýbali ani lákadlá v podobe atraktívnych súťaží. Snímka: PAVOL PROCHÁZKA

Prečo MINERVA?

Minerva nie je len bohyňa múdrosti, ale aj skratka názvu iniciatívy slovenskej vlády Mobilizácia inovácií v národnej ekonomike a rozvoj vedecko-vzdelávacích aktivít. Ministerstvo financií ako jej iniciátor si predsavzalo „urobiť zo Slovenska jednu z najvyspelejších, najmodernejších a najprosperujúcejších spoločností na svete“. Vychádza z Národnej lisabonskej stratégie, ktorú ministerstvo predložilo na verejné pripomienkovanie v novembri 2004. Prečo je dôležité zamerať sa na ekonomiku založenú na vedomostiach? Problematike sa vo svojej prednáške na FEM venoval aj podpredseda vlády IVAN MIKLOŠ.

„Minerva má štyri priority: vzdelanie a rozvoj ľudských zdrojov; veda, výskum, inovácie; informatizácia, internetizácia a e-government; podnikateľské prostredie. Dnes sme a aj v najbližších rokoch budeme konkurencieschopní v masovej priemyselnej výrobe, aj keby sme dnes Minervu nerealizovali a špeciálne sa nesústreďovali na vzdelanie a výskum. Je to najmä preto, že máme takmer štandardné európske podnikateľské prostredie. Máme zároveň relatívne kvalifikovanú a lacnú pra-

covnú silu, čo je dané našou nižšou ekonomickou úrovňou, životnou úrovňou, nižšou úrovňou plátov, ale aj cenovou úrovňou, to treba zdôrazniť. Čo sa však stane v budúcnosti? V najbližších rokoch do EÚ vstúpi Bulharsko, Rumunsko, je tu Ukrajina, Rusko, Čína, India. Tieto krajiny, niektoré už v rámci EÚ, budú ponúkať lepšie komparatívne výhody pre priemyselnú masovú veľkovýrobu. Naviac, náš vysoký ekonomický rast znamená aj rast plátov, (Pokračovanie na 2. str.)

Gaudeamus bodkou za univerzitnými dňami

Už štvrté narodeniny oslávili Nitrianske univerzitné dni. Podujatie, o ktorého organizáciu a priebeh sa delia obe nitrianske univerzity a mesto Nitra, má už svoju tvár a zaraďuje sa medzi tie, ktoré dostávajú príchut' tradície. Vyvrcholením dvojtýždňového odborného, športového a kultúrneho programu bol aj tento rok slávnostný program Gaudeamus v reprezentatívnych priestoroch Divadla Andreja Bagara s nemenej reprezentatívnym zastúpením v hľadisku.

Pozvanie prijali významné osobnosti nášho akademického, spoločenského aj kultúrneho života. Ale aj hostia z Českej republiky, primátori z partnerských miest našej Nitry. Vo foyeri DAB ste mohli stretnúť Danu Doroteu Mikulovú, štátnu tajomníčku pre vedu, techniku, deti a mládež MŠ SR, spisovateľa Ladislava Ťažkého, bývalého prezidenta SR Rudolfa Schustera, vedca Štefana Lubyho, predsedu SAV, primátora Nitry Ferdinanda Víteka a ďalších zástupcov mesta, akademických predstaviteľov UKF aj SPU na čele s rektormi, Danielom Klivancom a Imrichom Okenkom. Do hľadiska zasadli aj študenti, ktorí sa aktívne zapojili do športových súťaží či vystavili svoje výtvarné diela a dielka. Bohatému kultúrnemu programu, v ktorom sa predstavili talentovaní mladí ľudia z oboch univerzít, predchádzal slávnostný krst kníh Ladislava Ťažkého a Štefana Lubyho a vernisáž výtvarných prác stu-

dentov FZKI a niektorých katedier UKF.

Svet muzikálov, slovenský folklór, folk, americké tance, spevácky zbor, moderný tanec, divadlo, kvetinové kreácie na hlavách krásnych modeliek... farebné obrazy a najrôznejšie žánre sa poďa scénára Pavla Siku striedali na javisku, poprekladané vyhlásením víťazov športových zápolení vo futbale, streetbale, tenise, plážovom volejbale, vodáckych pretekoch. Ale aj momentmi uznania. Univerzita Konštantína Filozofa svojou zlatou medailou ocenila prácu doktora medicíny Jána Slezáka, popredného kardiológa a fyziológa. Rektor Imrich Okenka v mene našej univerzity odovzdal Striebornú medailu SPU prof. JANOVÍ FRELICHOVI z Juhoceskej univerzity v Českých Budějoviciach za zásluhu na dlhoročnej spolupráci oboch univerzít a mestu Nitra za vytváranie dobrých podmienok pre život študentov. F. Vítek udelil Cenu primátora Fakulty sociál-

nych vied a zdravotníctva UKF a Botanickéj záhrade SPU.

Spoločenské stretnutie bolo opäť raz príležitosťou podať si ruky s mnohými kolegami, priateľmi a známymi, s ktorými sa v každodennom pracovnom vírve len tak nestretneme. Aké boli dojmy? Štátna tajomníčka, pani Dana Mikulová, bola prekvapená veľkou ponukou akcií. „S potešením som prijala pozvanie, pretože sa rada stretávam so študentmi a ich aktivitami. Naplnia ma to odhodlaním pracovať, vylepšovať im podmienky na štúdium, ale aj energiou a presvedčením, že práca pedagóga a manažéra, ktorý sa im o dobré podmienky stará, má svoje opodstatnenie.“ dodala. Rudolf Schuster sa takisto dobre cítil v spoločnosti mladých. Ako sa mu páčil program nitrianskych vysokoškolákov? „Bol som milo prekvapený jeho úrovňou a hlavne myšlienkou spojiť dve univerzity týmto spôsobom. Súťaživosť mladých robí zázraky. Nevieť, kto bol autorom tejto výbornej myšlienky, no vaše mesto môže byť len rado. Kedysi som tak zdal sledoval súťaženie Cambridgeu a Oxfordu a dnešná atmosféra mi to tak trochu pripomenula“, dodal dobre naladený.

NUD 2006 sú teda za nami. Do stretnutia o rok.

K. POTOKOVÁ

Nitrianske univerzitné dni fotoobjektívom na www.polnohospodar.sk

Imrich Okenka udelil Striebornú medailu SPU mestu Nitra za vytváranie dobrých podmienok pre každodenný život študentov univerzity, ako aj za korektné vzájomné vzťahy v prospech oboch strán. Medailu prevzal primátor Ferdinand Vítek. Snímka: za

Májové dni nitrianskych študentov sa vydarili

Prelom apríla a mája sa už tradične nesie v znamení Nitrianskych univerzitných dní. Okrem zvyčajných podujatí sa uskutočnilo niekoľko nových, napr. Deň otvorených dverí vo fotokomore v ŠD A. Bernoláka, prednáška na tému Spoločenská etiketa a diplomatický protokol, prednáška z kartológie či stavanie mája. Športové podujatia sa niesli v duchu rivality medzi SPU a UKF. Veľmi nás potešil najmä výsledok futbalového zápasu, keď naši reprezentanti zdolali UKF vysoko 12:1. Aj vďaka dobrému počasiu možno tohtoročný majáles považovať za veľmi vydarený, vysokú umeleckú a spoločenskú úroveň mal aj galavečer Gaudeamus v Divadle Andreja Ba-

gara. Nitrianske univerzitné dni ukončilo vystúpenie folklórnych súborov Zobor a Ponitran a poradňa zdravotného životného štýlu. Na záver mi dovoľte poďakovať fotokružku, folklórnemu súboru Zobor, Divadielku na Osmičke, hudobnej skupine Sophora, tanečnej skupine Outsiders, Róbertovi Bartolenovi a jeho nádherným modelkám Martine, Alici a Kristíne, Peťovi Kremeni, Marekovi Sobolovi, Mišovi Kročkovi, Ferovi Staňovi, Katedre strojov a výrobných systémov, kancelárii vzťahu s verejnosťou a všetkým, ktorí akoukoľvek mierou prispeli k úspešnému priebehu Nitrianskych univerzitných dní 2006.

Ing. RASTISLAV JANERLA, vedúci KKZČ

Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady SPU, na ktorom bol prof. F. Střeleček z Juhoceskej univerzity promovaný za čestného doktora našej alma mater, počtíli svojou prítomnosťou aj vzácní hostia z domova a zo zahraničia. Okrem rodných príslušníkov laureáta sme privítali rektorov spolupracujúcich univerzít z Č. Budějovic, Göttingu a Košíc, prorektorov a ďalších akademických predstaviteľov, doktorov honoris causa SPU v Nitre a v neposlednom rade aj primátorov partnerských miest, Nitry a Č. Budějovic. Na snímke prof. Střeleček s rektorom I. Okenkom po ukončení promočného aktu.

Foto: PETER RAFAJ

DO KNIŽNEJ POLIČKY

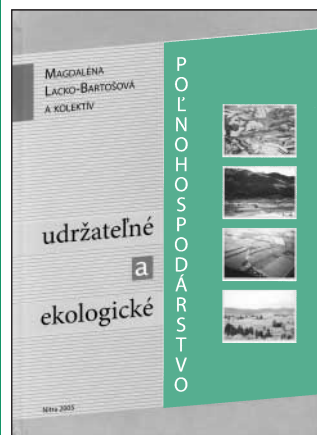
Udržateľné a ekologické poľnohospodárstvo

Hľadanie odpovedí na otázky týkajúce sa ďalšej existencie civilizácie viedlo aj k vytvoreniu koncepcie trvalo udržateľného rozvoja (TUR), ktorá sa aj v poľnohospodárstve stala synonymom integrácie ochrany životného prostredia a sociálneho a ekonomického rozvoja. Aj v tejto sfére majú nezastupiteľnú úlohu rôzne formy vzdelávania, a preto sa táto problematika stáva sú-

V prvej časti knihy, venovanej udržateľnému poľnohospodárstvu, sa čitateľ dozvie o probléme rastu svetovej populácie a zabezpečovania výživy, o krajinnno-ekologických aspektoch trvalo udržateľného poľnohospodárstva (TUP), ochrane životného prostredia, biodiverzite v poľnohospodárskej krajine, základoch agroekológie, definíciách TUP a hodnotení trvalej udržateľnosti poľnohospodárskych systémov, ako aj environmentálnych aspektov politiky EÚ.

Druhá časť učebnice sa týka problematiky ekologického poľnohospodárstva (EP) a prináša informácie o jeho metódach, histórii a súčasnosti. Ďalšie kapitoly sú venované projektovaniu udržateľných a ekologických poľnohospodárskych systémov, osevným postupom a výžive a hnojeniu v nich, obrábaniu pôdy, regulácii zaburinenosti a pestovaniu hlavných plodín, ako aj ochrane rastlín. Záverečné kapitoly sú zamerané na konverziu z konvenčného na ekologické hospodárenie a kontrolu a certifikáciu v ekologickom poľnohospodárstve.

Autori konštatujú, že učebnica nepokrýva problematiku v celej šírke, preto študentom aj ďalším čitateľom odporúčajú čerpať nové poznatky aj z iných zdrojov a odporúčanej literatúry, ktorá je súčasťou tejto, vyššie päťstostranovej publikácie. KP

časťou edukačných a vedeckovýskumných aktivít SPU v Nitre.

Do tejto koncepcie organicky zapadá nová učebnica autorsko-kolektívneho vedeného Magdalény Lacko-Bartošovej, ktorá pod názvom **Udržateľné a ekologické poľnohospodárstvo** iba pred krátkym časom vyšla vo Vydavateľstve SPU. Prináša základné poznatky z tejto široko rozvetvenej problematiky.

Regióny – vidiek – životné prostredie 2006

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja zorganizovala v dňoch 27.-28. apríla 2. medzinárodnú vedeckú konferenciu, ktorou si zároveň pripomenula dve významné výročia – 65. výročie vzniku poľnohospodárskeho vysokého školstva na Slovensku a 60. výročie vzniku Vysoké školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach. S týmto zámerom pozvali organizátori na konferenciu okrem predstaviteľov verejnej správy zo všetkých stupňov riadenia, vzdelávacích a výskumných inštitúcií, predstaviteľov občianskej spoločnosti aj hostí, ktorí pomáhali a pomáhajú postupne budovať a rozvíjať fakultu.

Dekan fakulty Vladimír Gozora ocenil Čestnou plakietou a pamätnou medailou za dlhoročnú úspešnú spoluprácu a pomoc pri budovaní FEŠRR osobnosti verejného života i podnikateľského prostredia, ktorí sú nápomocní pri neľahkom procese rozvoja najmladšej fakulty na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite.

Tematické zameranie vedeckej konferencie, resp. jej šiestich sekcií (štrukturálna politika EÚ v novom plánovacom období, regionálny rozvoj, miestny rozvoj, kvalita životného prostredia v problémových oblastiach Slovenska, podnikanie na vidieku a občianska bezpečnosť), v ktorých sa počas dvoch dní diskutovalo, bolo príležitou na prezentáciu rozvojových politik z pohľadu orgánov verejnej správy, ktoré sa na

ich formovaní podieľali. Ale aj na prezentáciu výsledkov vzdelávacích a výskumných inštitúcií za-

oberajúcich sa problematikou regionálneho a miestneho rozvoja, životného prostredia, regionálnu a štrukturálnu politiku EÚ, občianskou bezpečnosťou a podnikaním na vidieku. Konferencia bola aj fórom na konfrontáciu deklarovaných rozvojových politik a vedeckých poznatkov s tými, ktorí sú ich bezprostrednými realizátormi na regionálnej a miestnej úrovni.

Dekan FEŠRR prof. V. Gozora v úvodnom vystúpení priblížil históriu poľnohospodárskeho vysokého školstva na Slovensku.

JUR HRONEC – zakladateľ našej univerzity

Tohto roku si pripomíname 65. výročie založenia slovenského vysokého poľnohospodárskeho školstva a 60. výročie založenia Vysoké školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva (VŠPLI), ktorá bola konštituovaná v Košiciach. Predsedom komisie pre jej založenie bol Dr. h.c. prof. RNDr. JUR HRONEC, DrSc. Človek mimoriadne aktívny, veď stál pri zrode piatich vysokých škôl, ktoré v prvých rokoch života aj sprevádzal.

Na tento rok pripadá 125. výročie jeho narodenia. Stalo sa tak 17. mája 1881 a jeho rodiskom je nevelká gemerská dedinka Gočovo v okr. Rožňava. Po maturite na gymnáziu v Rožňave a po univerzitnom štúdiu matematiky a fyziky v Kluzi sa stal profesorom a po roku 1918 riaditeľom slávneho kežmarského, najprv nemeckého lýcea. Za docenta sa habilitoval na Karlovej univerzite a profesorom bol menovaný na ČVUT v Brne, kde pôsobil v rokoch 1924–1937. V roku 1927 bol aj dekanom Stavebnej fakulty. V tomto prostredí sa začal boj o zriadenie Slovenskej vysokej školy technickej. Dvadsať rokov po vzniku ČSR nebolo možné technické vedy študovať na Slovensku. V roku 1937 bol konečne prijatý zákon, ktorým sa v roku 1938 otvára v Košiciach Štátna vysoká škola technická M. R. Štefánika a jej prvým rektorom sa stáva Jur Hronec.

Založenie slovenskej techniky – ako tvrdia historici a ekonómovia – znamenalo pre Slovensko to isté, ako pre svet objavenie Newtonových zákonov. Pre vojnové pomery (okupácia Košíc) sa škola sťahuje cez Martin do Bratislavy. Je to dnešná Slovenská technická univerzita. Jur Hronec bol potom ešte

dvakrát zvolený za jej rektora. Počas 2. svetovej vojny zakladá Vysokú školu obchodnú (terajšia Ekonomická univerzita) a stáva sa jej dekanom. Stál aj na čele pedagogickej fakulty a zaslúžil sa o založenie Prírodovedeckej fakulty UK. V roku 1953 bol menovaný za jedného z prvých akademikov SAV. V povojnových rokoch 1946–1953 bol spolu s L. Novomeským predsedom Matice slovenskej. Založil čl. matematickú olympiádu a bol prvým predsedom Jednoty čl. matematikov a fyzikov. Mohli by sme menovať ďalšie počty a menovania, ktoré sa mu za jeho plodného 78-ročného života dostalo.

Vo vzťahu k našej univerzite treba pripomenúť, že za jeho rektorovania bol v školskom roku 1941/1942 na Slovenskej vysokej škole technickej založený odbor poľnohospodárstva, a to preto, ako sám zdôrazňoval, aby po zatvorení českých vysokých škôl (kde študovali vtedy Slováci aj poľnohospodárstvo) nemuseli ísť študenti do fašistického Nemecka. Tak za ním prišlo, okrem Slovákov a Čechov, aj 400 Bulharov z Prahy, Brna, aby tu v Bratislave pokračovali v štúdiu.

Na konferencii odznelo spolu 124 diskusných príspevkov. Program plenárneho rokovania bol zameraný na koncepčné prístupy k prekonávaniu regionálnych disparít, na problémy rozvoja miest a obcí a budúce zámery Združenia miest a obcí Srbska v smerovaní miestneho rozvoja. Hovorilo sa aj o novej vidieckej politike EÚ, environmentálnej regionalizácii Srbska, ako aj o modeli občianskej bezpečnosti, ktorý by mohol byť uplatňovaný na Slovensku.

Následná diskusia v jednotlivých sekciách bola príležitosťou na výmenu názorov a skúseností zo Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska, Slovinska a Rumunska.

Súbežne s vedeckou konferenciou sa uskutočnil aj medzinárodný workshop k virtuálnym formám vzdelávania.

Za úspešný priebeh konferencie ďakujeme všetkým, ktorí sa bezprostredne podieľali na jej organizačnom zabezpečení i moderovaní v jednotlivých sekciách.

Doc. Ing. ANNA BELAJOVÁ, PhD., organizačná garantka konferencie

Prečo MINERVA?

(Dokončenie z 1. str.)

môžete využiť aj vy. Prvý sa týka stredoškôľakov. Všetkým maturantom, ktorí zmaturojú z cudzieho jazyka v náročnejšom stupni aspoň na 67 percent, ponúkame preplatenie medzinárodne uznávaného jazykového certifikátu v hodnote od 3 do 5 tisíc korún. Platí to už pre tento rok. Druhý program sa týka štipendií pre našich študentov, ktorí chcú študovať v zahraničí, ale aj pre zahraničných študentov, ktorí majú záujem študovať na Slovensku. Bude ho zrejme realizovať SAIA na základe presne stanovených kritérií.

Tretí program bude výberový, exkluzívny, pre päť až osem ľudí ročne. Je určený tým, ktorí budú prijatí na najprestížnejšie svetové univerzity a ak sa zaviazajú, štát im preplatí dva roky školného. Týka sa to študijných programov v oblasti ekonómie, práva, manažmentu, verejnej správy. Adepti sa zároveň zaviazajú, že po ukončení štúdia odpracujú najmenej dva roky v štátnej správe. Štát sa zaväzuje, že im poskytne pozície adekvátne získanému vzdelaniu. Takýchto programov je v Minerve viac. Sú tam programy podpory budovania jazykových laboratórií, zvýšenia kvality výučby jazykov na školách, komputerizácie atď.

Toto je dôvod, prečo bolo dôležité urobiť reformy, ktoré sa urobili a zároveň premyslene rozvíjať v čo najvyššej možnej miere znalostnú ekonomiku a všetko, čo s ňou súvisí. Za predpokladu udržania reforiem a rozvoja vzdelanostnej spoločnosti by sme mali mať šancu napodobniť írsky príklad veľmi rýchleho dobiehania vyspelých krajín.

V rámci Minervy sme pripravili konkrétne programy. Tie tri, ktoré spomeniem, sa týkajú školstva a vzdelania, dva z nich

možete využiť aj vy. Prvý sa týka stredoškôľakov. Všetkým maturantom, ktorí zmaturojú z cudzieho jazyka v náročnejšom stupni aspoň na 67 percent, ponúkame preplatenie medzinárodne uznávaného jazykového certifikátu v hodnote od 3 do 5 tisíc korún. Platí to už pre tento rok. Druhý program sa týka štipendií pre našich študentov, ktorí chcú študovať v zahraničí, ale aj pre zahraničných študentov, ktorí majú záujem študovať na Slovensku. Bude ho zrejme realizovať SAIA na základe presne stanovených kritérií.

Tretí program bude výberový, exkluzívny, pre päť až osem ľudí ročne. Je určený tým, ktorí budú prijatí na najprestížnejšie svetové univerzity a ak sa zaviazajú, štát im preplatí dva roky školného. Týka sa to študijných programov v oblasti ekonómie, práva, manažmentu, verejnej správy. Adepti sa zároveň zaviazajú, že po ukončení štúdia odpracujú najmenej dva roky v štátnej správe. Štát sa zaväzuje, že im poskytne pozície adekvátne získanému vzdelaniu. Takýchto programov je v Minerve viac. Sú tam programy podpory budovania jazykových laboratórií, zvýšenia kvality výučby jazykov na školách, komputerizácie atď.

Významné životné jubileum profesora Poláčka

Jubilejný rok Slovenskej poľnohospodárskej univerzity je sprevádzaný významnými dňami života ľudí, ktorí sú jej organickou súčasťou a tvorili či stále tvoria podstatu vzdelanostnej a vedeckej úrovne tejto inštitúcie.

Takouto osobnosťou je prof. Ing. Štefan Poláček, CSc., ktorý sa v týchto pekných májových dňoch dožívá požeňanej sedemdesiatky. Je neuveriteľné, že mladík dušou, telom a intelektom má 70 rokov! Je to určite v génoch a ich symbióze s rodinným prostredím kysuckého, ale aj nitrianskeho regiónu. Narodil sa 17. 5. 1936 v Oščadnici, okr. Čadca, v rozvetvanej 10-člennej rodine charakterizovanej okrem múdrosti, pracovitosti aj veľmi zaujímavým pomerom pohlaví, päť bratov, päť sestier. Vzácnou devízou jubilanta, okrem osobných charakterových vlastností, je vernosť! Zasadám, rodine, rodnému kraju a našej alma mater. Od skončenia Chemickej fakulty STU v Bratislave v roku 1959 je SPU v Nitre jeho jediným pracoviskom. Odpracovať aktívne 47 rokov v jednej inštitúcii je nielen pekné číslo, ale hlavne láska k učiteľskému povolaniu a stavovská príslušnosť.

vzoslavia sú základnou literatúrou pre poslucháčov vysokých a stredných odborných škôl.

Prof. Poláček je učiteľom, ktorý rád učí a svoje vedomosti, ale aj návyky potrebné pre pochopenie chémie ako vedy i bežnej súčasť nášho života odovzdáva budúcim generáciám. V jeho praxi vždy ide o vysvetlenie podstaty vzťahov medzi chemickým agens a životným prostredím vrátane živých organizmov v ňom. Ťažko spočítať jeho poslucháčov a absolventov denného a externého štúdia (som však presvedčený, že Š. Poláček ich má presne evidovaných vo svojich „laboratórnych“ protokoloch), vychoval 23 diplomantov a dvoch doktorandov. Svoje poznatky odovzdáva aj cez rôzne formy školení, prednášok a odborných článkov v časopisoch.

Tretím a veľmi dôležitým atribútom je ľudský rozmer, komunikatívnosť a intelektuálny rozhľad Štefana Poláčka pri riešení bežných, ale aj zložitých problémov. Jeho schopnosti sa prejavili pri dlhoročnom pôsobení vo funkcii vedúceho Katedry chémie, prodekanu AF, predsedu či člena odborových komisií, medzinárodných a národných vedeckých výborov a rád. Často je oponentom

a recenzentom doktorandských prác, členom habilitačných a inauauračných komisií či výberových konaní v profesijných orgánoch a menovaných funkciách.

V živote jubilanta zohrala vzácnu úlohu rodina, v detstve na rázovitých Kysuciach a neskôr s manželkou Máriou a deťmi v Nitre. Jej súdržnosť a čistá sila vzťahov dali dobrý základ pre profesionálnu existenciu profesora Poláčka. Kolektív katedry a cielená orientácia v pedagogike, vede a výskume boli zase faktormi podnecujúcimi odbornosť a profesionalitu.

Vážení pán profesori! Do ďalších rokov plodného a užitočného života prajeme pevné zdravie, optimizmus, šťastie, úctu k vykonanému dielu, radosť a lásku v každom dni dnešnom i budúcom. Želáme tiež stálu a aktívnu podporu všetkých dobrých síl vesmíru. Nech vo Vašom prípade platí pekné bulharské príslovie: „Domom sa počítajú roky a múdry človek je vždy mladý“. V mene Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre všetko najlepšie!

Ad multos annos!

Prof. Ing. JOZEF BULLA, DrSc., dekan FBP

JAZYKOVÉ VŠELIČO

V jarných mesiacoch sa často stretávame s vyjadreniami ako: *Tento rok budem maturovať. - Keď zmaturoješ, môžeš sa u nás za-mestnať. Niekedy sa analogicky utvárajú takéto spojenia aj so slovesom promovat: Promoval som pred dvadsiatimi rokmi. - O dva týždne bude náš syn promovat za inžiniera. Treba si však uvedomiť rozdiel vo väzbe slovíec maturovať a promovat. Slovo maturovať má význam „skladať maturitné skúšky“, promovat znamená „vykonávať akt udelenia akademickej hodnosti“. Iba o osobe, ktorá vykonáva tento akt (teda o rektorovi príslušnej univerzity alebo o jeho zástupcovi), možno povedať, že promoval, napríklad rektor slávnostne promoval absolventov univerzitného štúdia. Samotní absolventi sú promovani, v tejto súvislosti teda treba používať pasívny tvar slovesa promovat: O dva týždne bude náš syn promovaný (respektíve bude mať promováciu). Na záver dodávame, že so slovesami promovat, byť promovany používame predložku za (nie na). Na promočných oznámeniach píšeme: ... bude slávnostne promovaný za inžiniera (inžinierku), za magistra (magisterku) a podobne. (RN 12. 5. 2006)*

Na zdravie! - pohárom vody z vodovodu

Jarné mesiace sú priam presýtené významnými svetovými dňami, medzi ktorými začína preberať dominantné postavenie 22. marec – Svetový deň vody. Je to najskôr asi tým, že práve voda začína limitovať neškodnosť prostredia, ale hlavne zdravý život.

V tomto roku bola jednou z ústredných tém problematika pitnej vody z vodovodu verusus stolové vody. Vyberáme z nej niekoľko myšlienok a faktov.

Pitná voda je vo všeobecnosti definovaná ako systém vo vode rozpustených, pre život nevyhnutných prvkov, laicky označovaných pojmom „tvrdosť vody“. K najdôležitejším prvkov sa radi vápnik, horčík, ale aj hliník, železo a iné. Podľa koncentrácie vápnika a horčíka sa môže kvalita vody pohybovať od veľmi mäkkej po veľmi tvr-

dú. Obidva extrémny sú však nežiaduce.

Prítomnosť uvádzaných esenciálnych látok je v rovnovážnej forme predovšetkým v podzemných vodách, ktoré sú preto aj najvhodnejšie na zásobovanie pitnou vodou. Stolové vody sa značnou mierou získavajú chemicky náročnou úpravou povrchových vôd. Pitná voda na trvalú spotrebu nesmie v ľudskom organizme ani po dlhšej konzumácii spôsobovať preukazné zmeny.

Vodárske spoločnosti i štátne orgány kvalitu vody nepretržite kontrolujú a tá musí spĺňať prísne požiadavky na kvalitu, stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 151/04. Objavujú sa preto tendencie vrátiť sa k pitnej vode z vodovodu. Aké sú hlavné dôvody?

Zdravotné hľadisko: z našich vodovodných kohútikov tečie mimoriadne kvalitná pitná voda, ktorú

rú nám závidia aj európske krajiny. Vyvážená prítomnosť vápnika a horčíka vo vode má pre ľudský organizmus antitoxické účinnosti. Vápnik sa vyznačuje ochranným

účinkom pred neurologickými poruchami v starobe, je dôležitým doplnkom výživy žien po menopauze. V oblastiach s vyššou tvrdosťou vody bol evidovaný nižší počet zlomenín u detí. Známý je tiež ochranný účinok horčíka pred mozgovými-cievnymi ochoreniami, ale aj rakovinou hrubého čreva, žalúdka a i.

Ekonómické hľadisko: pitná voda z vodovodu je viac ako stokrát lacnejšia ako bežné stolové vody. Cena jedného litra sa pohybuje v intervale 0,02 - 0,03 Sk. Odpadajú náklady na dopravu.

Hygienické hľadisko: plastové obaly predstavujú výrazné nebezpečenstvo pre životné prostredie.

Úspora času: stačí otočiť kohútikom a fuknúť si na zdravie! pohárom pitnej vody z vodovodu. **Prof. Ing. FRANTIŠEK ŠPÁNIK, CSc.**

SPEKTRUM

NEPREHLIADNITE

Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre oznamuje, že 23. júna 2006 sa budú konať prijímacie skúšky na tretí stupeň vysokoškolského štúdia (doktorandské štúdium) v nasledujúcich akreditovaných študijných programoch:

- 5.2.25 biotechnológie,
- 4.2.3. molekulárna biológia,
- 6.1.13 technológia potravín.

Témy dizertačných prác sú zverejnené na www.fbp.uniag.sk a na vedeckovyskumnom oddelení Dekanátu FBP, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel. č.: 037/641 5385. Uzávierka prihlášok na štúdium je **5. 6. 2006**.

OZNAMUJEME

Dekanka Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU oznamuje, že

- 1. júna 2006 o 10.00 h v zasedačke Katedry genetiky a plemenárskej biológie (pavilón T, 1. poschodie) bude Ing. PETER POLÁK, externý doktorand na KGPB, obhajovať dizertačnú prácu na tému Hodnotenie mäsovej úžitkovosti hovädzieho dobytku sonografickou a fotometrickou metódou;
- 23. júna 2006 o 9.00 h na Katedre ochrany rastlín (pavilón A, 5. poschodie, cvičebňa AA-52) bude Ing. ELENA HUNKOVÁ, externá doktorandka na Katedre udržateľného poľnohospodárstva a herboló-

gie, obhajovať dizertačnú prácu na tému Výskum zaburinenosti pestovaných plodín vo vzťahu k špecifickému stanovištu;

● 23. júna 2006 o 10.00 h v zasedačke Katedry genetiky a plemenárskej biológie (pavilón T, 1. poschodie) bude Ing. LUCIA ZELENÁKOVÁ, externá doktorandka na Katedre výživy ľudí, obhajovať dizertačnú prácu na tému Využitie enzýmovej imunoanalýzy na detekciu falšovania mlieka a syrov.

AVIZUJEME

V nitrianskom Agroiústite sa 23. – 24. mája 2006 uskutoční jedenásta medzinárodná vedecká konferencia KVALITA A SPOLAHLIVOSŤ TECHNICKÝCH SYSTÉMOV, ktorú ako sprievodnú akciu Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Nitre pripravila Katedra spoľahlivosti strojov MF v spolupráci s ďalšími organizáciami a firmami.

NOVÉ TRENDY V KONŠTRUKOVANÍ A V TVORBE TECHNICKÉJ DOKUMENTÁCIE 2006 je názov medzinárodnej vedeckej konferencie, ktorú 25. mája 2006 od 9.00 h v posluchárni CH poriadka Katedra mechaniky a strojnictva MF. Podujatie určené širokej odbornej verejnosti pôsobiacej v oblasti konštruovania strojov a tvorby technickej dokumentácie je tiež sprievodnou akciou strojárkeho veľtrhu.

Nové zloženie Rady odborov

Voľbám predsedu Rady odborov OZ PŠaV pri SPU predchádzali aj voľby jej členov na r. 2006-2009. Kto teda bude zastupovať odborárov v najbližšom funkčnom období? Ing. Miroslav HABÁN, PhD. – predseda RO OZ, Ing. Ľubica ĎUŠÁKOVÁ – podpredsedníčka a predsedníčka dielenskej organizácie R-SPU, Jordana KENCĚVOVÁ – hospodárka, sekretariát, Beáta MARTIŠKOVÁ – tajomníčka, RNDr. Monika BOŽIKOVÁ, PhD. – kultúrna komisia, Magdaléna ČIČOVÁ – mzdová komisia, Ing. Milan KNOLL, PhD. – komisia pre občianske záležitosti, Ing. Milan POLÁČEK, PhD. – športová komisia, Ing. Zuzana POLÁKOVÁ, PhD. – komisia pre prácu s deťmi, Ing. Mária ŠKULECOVÁ – rekreačná komisia, doc. Ing. Ondrej ŠVEC, CSc. – komisia BOZP, Ing. Dagmar HILLOVÁ, PhD. – predsedníčka FO FZKI, Ing. Monika HUDÁKOVÁ, PhD. – predsedníčka FO FEŠRR, Ing. Zuzana KORCOVÁ – predsedníčka FO FEM, Ing. Marián MIKO, PhD. – predseda FO FAPZ, Ing. Božena VITÁZKOVÁ – predsedníčka FO MF, doc. RNDr. Alena VOLLMANNOVÁ, PhD. – predsedníčka FO FBP, PhDr. Ľubica JEDLIČKOVÁ – predsedníčka DO SIPK a CIKT, Natália ŠULVOVÁ – predsedníčka DO ŠD, Emília HUDECOVÁ – predsedníčka revízejnej komisie.

Majstrovský titul futbalistom SPU

Futbalový tím SPU Nitra zvíťazil na akademických majstrovstvách Slovenska, ktoré sa konali 2. a 3. mája v Bratislave. V semifinále zdolal UMB B. Bystrica 7:0 (góly: Čurgali 2, Čenteš, Krbúšik, Vančo, Hnilica) a vo finále UK Bratislava 3:0 (Hnilica, Glenda, Čurgali). Niektorí hráči SPU budú reprezentovať Slovensko aj na akademických majstrovstvách sveta, ktoré sa uskutočnia o rok v Bangkoku.

Zostava SPU: A. Klusa, R. Pekár, O. Číž, T. Hučko (všetci MF), L. Hnilica, J. Michalík, D. Hagara, R. Glenda, O. Čurgali (FEŠRR), D. Vančo, J. Chovanec, V. Varkonda (FEM), J. Krištofičan (FZKI), M. Krbúšik, J. Čenteš (FAPZ), tréner - PaedDr. D. Danko.

Kapitán našich futbalistov ADRIAN KLUSA, študent 4. ročníka Mechanizačnej fakulty, bol vyhlásený za najlepšieho hráča tohtoročných majstrovstiev. Ako hodnotí výkon svojho mužstva?

- Z majstrovského titulu máme veľkú radosť. Veľkou mierou sa oň pričínili náš tréner PaedDr. Dušan Danko, ktorý zvolil vhod-

nú taktiku, a rovnako ako každý rok, dokázal zostaviť dobrý tím. V mužstve sme sa zišli silní hráči, nielen po individuálnej stránke, ale aj ako kolektív. Prvý deň majstrovstiev sme hrali v Rači s banskobystriickou UMB, ktorú sme porazili vysoko 7:0. Boli sme vo forme a kvalita bola jednoznačne na našej strane. Finálový zápas proti Bratislave bol oveľa ťažší. Hralo sa v Slovenskom národnom tréningovom centre, kde sa konajú aj medžištátne zápasy mládežníckych mužstiev a kde trénuje aj slovenská reprezentácia. V prvom polčase sme súpera zaskočili tromi gólmi a v druhom bolo treba už len ubrániť nášok, čo sa nám aj podarilo.

Fanúšikov futbalu potešili naši hráči aj počas Nitrianskych univerzitných dní. V turnaji o Pohár rektorov nitrianskych univerzít zdolali tím UKF 12:1, a tak zostane cenná trofej už po štvrtýkrát na SPU.

Úspešne pod hradom Matúša Čáka

Na Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne sa 4. mája konala 4. medzinárodná študentská vedecká konferencia. Slovenskú poľnohospodársku univerzitu reprezentovali

Ing. MIROSLAV MALÁRIK, KRR FEŠRR

dva študenti 5. ročníka Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja, Katedry regionálneho rozvoja, účastníci fakultného kola ŠVOČ. **Daniela Bokrošová** (na snímke pri preberaní ocenenia) sa svojou prácou Zabezpečenie verejných služieb na miestnej úrovni vo vybraných subjektoch miestnej samosprávy v sekcii Verejná správa umiestnila na prvom mieste. V sekcii Regionálny rozvoj, služby a cestovný ruch sa **Róbert Zemla** prácou Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žilkovce takisto umiestnil na krásnom prvom mieste. Obidvom srdečne blahoželáme!

Ing. MIROSLAV MALÁRIK, KRR FEŠRR

PRÁVE VYŠLI ...

SKRIPTÁ

- O. Hronec a kol.: Environmentálne aspekty poľnohospodárskych technológií. Prvé vydanie, náklad 200 ks, cena 192 Sk.
- K. Vavrišínová a kol.: Manažment a technológia chovu hospodárskych zvierat. Prvé vydanie, náklad 250 ks, cena 145 Sk.
- A. Fehér: Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana. Prvé vydanie, náklad 500 ks, cena 86 Sk.
- M. Habánová: Úprava potravín a stravovanie. Prvé vydanie, náklad 250 ks, cena 166 Sk.
- J. Vernarec: Konštrukcia a údržba vozidiel. Prvé vydanie, náklad 200 ks, cena 126 Sk.

ODPORUČANÁ LITERATÚRA

J. Antal – D. Igaz: Aplikovaná agrohydrologia. Štvrté rozšírené vydanie, náklad 300 ks, cena 198 Sk. **-dš-**

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypisuje výberové konanie na obsadenie

► **miesta vysokoškolského učiteľa - odborného asistenta na Katedre chémie FBP pre zabezpečenie výučby predmetov: chémia, anorganická chémia, organická chémia, seminár z chémie.**

- Podmienky:
- VŠ vzdelanie – chemicko-technologická, resp. prírodovedecká fakulta,
 - akademický titul PhD. alebo ekvivalent, resp. úspešne študujúci v III. stupni štúdia v príslušnom odbore,
 - aktívna znalosť jedného svetového jazyka preukázaná potvrdením o štátnej skúške alebo pohovorom,
 - znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom alebo praktickým overením, zamestnanec SPU preukázať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
 - morálna bezúhonnosť,
 - pedagogická prax minimálne 2 roky,
 - nástup od 1. 6. 2006,
 - uzávierka výberového konania je **26. 5. 2006**;

► **dvoch miest vysokoškolských učiteľov na Katedre fyziológie rastlín FAPZ.**

- Podmienky:
- VŠ vzdelanie – absolvent SPU alebo prírodovedeckej fakulty,
 - znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom alebo praktickým overením, zamestnanec SPU preukázať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
 - aktívna znalosť jedného svetového jazyka (OSN) – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
 - akademický titul PhD., resp. študujúci v III. stupni štúdia po dizertačnej skúške v odbore fyziológia rastlín, alebo fyziológia plodín a drevín, biofyzika, biochémia,
 - dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – adekvátne preukázať,
 - uzávierka výberového konania je **2. 6. 2006**;

► **miesta vysokoškolského učiteľa na Katedre genetiky a šľachtenia rastlín FAPZ.**

- Podmienky:
- VŠ vzdelanie so zameraním na fyto techniku a genetické technológie,
 - znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom alebo praktickým overením, zamestnanec SPU preukázať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
 - aktívna znalosť jedného svetového jazyka (OSN) – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
 - akademický titul PhD.,
 - dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – adekvátne preukázať,
 - pedagogická prax minimálne 2 roky,
 - publikačná činnosť v oblasti genetiky a molekulevej biológie,
 - skúsenosti z pobytov na zahraničných pracoviskách,
 - uzávierka výberového konania je **2. 6. 2006**;

► **miesta vysokoškolského učiteľa pre výučbu predmetov ochrana duševného vlastníctva, záväzkové vzťahy v medzinárodnom obchode v Centre programov EÚ FEM.**

- Podmienky:
- VŠ vzdelanie v odbore ekonomika, resp. právo,
 - akademický titul PhD., resp. ekvivalent alebo ukončená dizertačná skúška,
 - aktívna znalosť minimálne dvoch svetových jazykov – preukázať potvrdením o štátnej jazykovej skúške aspoň z jedného svetového jazyka,
 - znalosť práce s PC v rozsahu MS Office – preukázať certifikátom, zamestnanec SPU preukázať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
 - pedagogické vzdelanie – preukázať potvrdením o štátnej skúške,
 - prax v zahraničí vítaná,
 - morálna bezúhonnosť,
 - uzávierka výberového konania je **2. 6. 2006**.

Prihlášky s profesijným životopisom, overenými dokladmi o vzdelaní a inými požadovanými dokumentmi posielajte na adresu Rektorát SPU, Útvar personalistiky, EP a MU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v súlade so zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypisuje výberové konanie na obsadenie

► **funkčného miesta profesora pre študijný odbor Špeciálna rastlinná produkcia na Katedre genetiky a šľachtenia rastlín FAPZ.**

Uzávierka výberového konania je **2. 6. 2006**.

► **funkčného miesta profesora pre študijný program Agropotravinárstvo na Katedre chémie FBP.**

- Uzávierka výberového konania je **30. 5. 2006**.
- **funkčných miest profesorov na Mechanizačnej fakulte SPU pre študijné odbory:**
- Poľnohospodárska a lesná technika**
 - 1 miesto na Katedre mechanizácie živočíšnej a potravinárskej výroby,
 - 1 miesto na Katedre strojov a výrobných systémov,
 - 1 miesto na Katedre spoľahlivosti strojov,
 - Kvalita produkcie**
 - 1 miesto na Katedre mechaniky a strojnictva,
 - 2 miesta na Katedre spoľahlivosti strojov,
 - Dopravné stroje a zariadenia**
 - 1 miesto na Katedre vozidiel a tepelných zariadení.

Uzávierka výberového konania je **30. 5. 2006**.

- **funkčných miest docentov na Mechanizačnej fakulte SPU pre študijné odbory:**
- Kvalita produkcie**
 - 3 miesta na Katedre mechaniky a strojnictva,
 - 4 miesta na Katedre spoľahlivosti strojov,
 - 1 miesto na Katedre elektrotechniky a automatizácie,
 - Poľnohospodárska a lesnícka technika**
 - 7 miest na Katedre strojov a výrobných systémov,
 - 2 miesta na Katedre stavieb,
 - 1 miesto na Katedre fyziky,
 - 3 miesta na Katedre mechanizácie živočíšnej a poľnohospodárskej výroby,
 - Dopravné stroje a zariadenia**
 - 3 miesta na Katedre vozidiel a tepelných zariadení.

Uzávierka výberového konania je **30. 5. 2006**.

Konkrétne podmienky a všeobecné kritériá na obsadzovanie funkčných miest profesorov a docentov sú uvedené na webovej stránke SPU www.uniag.sk a na úradnej výveske SPU.

Prihlášky posielajte na adresu Rektorát SPU, Útvar personalistiky, EP a MU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Súťaž s N-Rádiom

Výstavy, prednášky, divadelné predstavenia, športové turnaje, hudobné vystúpenia, majáles – to je len stručný prehľad akcií, ktoré priniesol posledný aprílový a prvý májový týždeň. Každoročný kolotoč pod názvom Nitrianske univerzitné dni pripravuje Slovenská poľnohospodárska univerzita, Univerzita Konštantína Filozofa a mesto Nitra.

Viete, koľko ročníkov NUD sa doteraz konalo?
a/ šesť
b/ štyri
c/ dva

Vaše odpovede čakáme do 25. mája na adrese redakcia@polnohospodar.sk.

V minulom čísle sme sa vás pýtali, kde je vysielateľ, ktorý šíri signál N-Rádia. Správna odpoveď: na Zobore. Knihu, ktorú do súťaže venovala táto rozhlasová stanica, získava **Pavol Lorenčík**, študent FAPZ.